

NEMSKI FASIZEM IZVAJA VPLIV NA JUGOSLAVIJO

MEDTEM KO JE POZORNOST VSEGA
SVETA OBRNJENA NA NEMČIJO,
UTRJUJE VLADA SVOJE STALIŠČE

Govorice o preteči revoluciji so utihnile. — Odredbe, ki jih izdaja beogradska vlada niso glede strogosti niti senca Hitlerjevih odredb. — Srbski radikalci se zopet pripravljajo na opozicijo proti vladi. — Napetost med Italijo in Jugoslavijo je ponehala.

Newyorški "Times" je dobil iz Beograda sledeče poročilo:

Med silami, ki morajo biti hvaležne vladi kanclerja Hitlerja, je jugoslovansko diktatorstvo.

Ne da bi Hitler nudil neposredno pomoč abso-lutičnim tovaršem v Beogradu; njegova želja, da si zagotovi Mussolinijevo pomoč, to zabranjuje.

Toda svet, ki ima vso svojo pozornost obrnjeno na nepričakovani prihod fašistov v Nemčiji, ni imel časa opazovati delovanja starejšega in manjšega diktatorstva v Jugoslaviji.

Pristaši jugoslovanske demokracije in pospeševalci federalizma proti centralizmu ne uživajo pomoči svetovne javnosti, ki je bila skozi dolgo dobo največja ovira diktatorstva.

Absolutizem v Jugoslaviji, ki je pred šestimi meseci izgledal, da bo ponehal, se je zopet ojačil.

Sedaj je le malo govorenja o preteči revoluciji, ki se je spomladi zdela neizogibna in je izgledalo, kot da bo izbruhnila jeseni. Hrvatski voditelj dr. Vladko Maček, ki je pred tremi leti ušel zaporni kazni za izdajstvo s pomočjo javnega mnjenja, je bil sedaj za tri leta poslan v zapor za nič drugega, kot da je ponovil zahtevo po hrvatski avtonomiji, katere ni nikdar nehal zagovarjati, odkar je bilo vpeljeno diktatorstvo.

Hrvatje, ki so se lansko leto uprli v Liki, so bili v Beogradu strogo kaznovani.

Naslednik dr. Mačeka, dr. Predavec, je bil pod skrivnostnimi okoliščinami umorjen. Mogoče je bilo zasebno maščevanje, toda ni izključen političen vpliv, ker so sedaj Hrvatje brez voditelja.

Vsi ti dogodki, kateri bi bili drugače sprejeti z ognjevitimi protesti, so prešli z malo več kot pridušenim godrnjanjem. Ni tedaj čudno, da Beogradčani pravijo: "Diktatorstvo je dolžno Hitlerju zahvalo, kajti cela povodenj poročil o fašistovskih grozodejstvih v koncentracijskih taborih in preganjanju židov jasno kaže, da je strogost našega diktatorstva samo kaplja v morje."

Z ozirom na nezmožnost svoji političnih nasprotnikov je kralj Aleksander obiskal Liko, ki je bila pozorišče lanske vstaje, in je imel spravljive nagovore, kar je podprl s tem, da je pomilostil hrvatskega častnika in druge upornike, ki so bili obsojeni na smrt.

Največja jugoslovanska stranka srbskih radikalcev, katere opozicija je bila posebno škodljiva, se zopet vrača iz svojega prostovoljnega pregnanstva in se zopet pripravlja na opozicijo proti vladi.

Vsled Hitlerjevega nastopa so tudi jugoslovanski izseljenci bolj utihnili, kajti vsled glasnih pritožb nemških izseljencev proti nemškimi grozodejstvom njihovega glasu ni več slišati. Poleg tega pa je tudi vsled nazijskega militarizma vstavljen jugoslovanskim izseljencem najpomembnejša podpora — italijanski denar.

Ker se skuša Italija zblížiti s Francijo, je naravno, da ne bo podpirala propagande proti zaveznici Francije — Jugoslaviji.

Mussolinijevo orodje proti Jugoslaviji, hrvatski in macedonski revolucionarji — so bili potisnjeni v ozadje vsaj za toliko časa, da jih bo zopet poklical na pomoč. S tem je hitlerizem, ker je javno mnenje obrnil na sebe, združil prijateljico in sovražnico Jugoslavije ter napravil beogradskemu diktatorstvu veliko uslugo, da se je moglo ojačiti.

Vojaštvo je zasedlo mesto Havano

MAJNERJI
BODO KMALU
ZOPET NA DELU

Frickova družba bo šele v sredo odprla svoje rove. Komunistični agitatorji na delu.

Harrisburg, Pa., 7. avgusta. — Na tisoče štrajkujocih premogarjev v zapadnem delu Pennsylvanije noče ničesar vedeti o "gospodarskem miru", ki ga je proglašil predsednik Roosevelt koncem prejšnjega tedna.

Vzrok temu je komunistična agitacija, ki jo zelo razvita po stavkarskem okrožju. Zvezna vlada je bila prisiljena naročiti agencijo justičnega departmanta, naj iztrebi komunistične agitatorje.

Da mirovna prizadevanja predsednika Roosevelta niso našla zaželjivega odmeva med premogarji, je razvidno iz dejstva, da bo H. C. Frick Coal Company šele v sredo odprla svoje premogovnike, dasi jih je nameravala odpreti že danes. Frickova družba je podrejena United States Steel Corporation.

Komunistični agitatorji dele med štrajkarje letake, kojih vsebina ni naperjena le proti konservativni premogarski organizaciji, United Mine Workers of America, pač pa tudi proti predsedniku Rooseveltu in njegovim metodam.

Preganjanje komunistov je poverjeno pomožnemu zveznemu pravdniku Lloyd W. Bryanu.

Bryan zatrjuje, da radikalni in "rdeči agitatorji" ovirajo mirovna prizadevanja ter sabotirajo ogromno delo za obnovitev ameriškega gospodarstva, ki ga je započela vlada.

Istega mnjenja sta tudi P. T. Fagan in William Feeney, predsednika 5. oziroma 4. okrajna United Mine Workers.

Neki letak, ki je bil izdan v imenu komunistične organizacije, National Miners' Union, vsebuje sledeče obdolžitve:

— Lewis, Fagan, Feeney in tovariši vlečejo za nos sedemdeset tisoč štrajkujocih premogarjev.

— Predsednik Roosevelt, kateremu premogarji zaupajo, načeljuje tej slepariji. Imenoval je namreč razsodišče, ki ne bo nikdar razsodilo delavcem v prid.

Letak je naperjen v prvi vrsti proti Johnu S. Lewisu, ki je v družbi gubernerja Pritchota, industrijskega diktatorja Johnsona in zastopnikov premogovnih baronov sestavil pogoje "gospodarskega premirja".

STRAJK TAKSIJEV
V LONDONU

London, Anglija, 6. avgusta. — Vozniki londonskih taksijev so zaštrajkalo v protest proti vladnem povišanju najnižjega plačila za vožnjo od 6 na 9 pencev. Vozniki trdijo, da bo vsled tega znižana njihova napitnina.

USTANOVITEV
NOVEGA MESTA

Rim, Italija, 6. avgusta. — Benito Mussolini je položil temeljni kamen za novo mesto Sabaudia, ki bo zgrajeno na posušenem pontinskem močvirju. Mesto bo posvečeno 21. aprila prihodnjega leta in bo imelo 50,000 prebivalcev.

MLEKARJI
VZTRAJAJO
V ŠTRAJKU

Oblasti so proti njim brez moči. — Štrajk se širi dalje. — Bati se je še večjega prelivanja krvi.

Utica, N. Y., 7. avgusta. — Mlekarski štrajkarji imajo popolno oblast nad petimi največjimi mlekarskimi okraji države New York in štrajk se bo najbrže razširil po celi državi.

Civilne oblasti v teh okrajih — Chenango, Oneida, Madison, Herkimer in Lewis — so popolnoma izgubile kontrolo nad položajem. Le malo mleka je bilo pripeljano v mlekarno v tem okrožju. In to mleko je bilo večinoma poslano v Utica.

Oblasti teh petih okrajev same priznava, da so brez moči proti štrajkarjem in bodo obvestile gubernerja Lehmana o resnosti položaja. Šerifi v teh okrajih niso bili preveč navdušeni za gubernerjevo priporočilo, da pomnožijo število pomožnih šerifov. Šerifi tudi pravijo, da morejo pomnožiti šerifi s pomočjo truperjev le tedaj varno spremljevati mlekarske truke, kadar jih spremljajo v velikem številu in so oboroženi s solznimi bombami, in drugim orožjem, s katerim je mogoče preprečiti izgrede.

V vseh dosedanjih slučajih so bili šerifi in truperji v manjšini s štrajkarji. V nekaterih slučajih je prišlo nad 40 šerifov in truperjev nad dva tisoč farmerjev. In vsi farmerji so zelo razjarjeni ter ni treba velikega povoda, da jim jeza izbruhne na dan.

Rochester, N. Y., 7. avgusta. — Ko se mlekarski štrajk naglo širi po osrednjih okrajih države in se napadi na farmerje, ki so voljni prodajati mleko, množe, so se šerifi v dvanajstih okrajih prepirali, da je zelo težko dobiti novih pomožnih šerifov in da je neobhodno potrebno, da gubernier pošlje vojaštvo.

V spopadih blizu Rochesterja je bila enemu farmerju prestreljena roka, dve ženski pa sta bili tepele. Blizu Canadaigua pa je nek štrajkar z železno palico udaril truperja Harolda W. Beach po glavi in ga težko ranil.

Samo v Erie okraju so farmerji glasovali proti štrajku.

HERRIOT JE POVABLJEN
V RUSIJO

Marseilles, Francija, 7. avgusta. — No pavabilo sovjetske vlade bo bivši francoski ministrski predsednik Edouard Herriot obiskal Rusijo. To se je izvedelo šele, ko se je s parnikom odpeljal na Turško.

NAZIJSKI SO MORALI
IZBRISATI SWASTIKO

Inomost, Tirolska, 7. avgusta. — Policija je aretirala 27 nazijscev, ki so morali pod policijskim varstvom iti visoko na goro, kjer so bili primorani izbrisati velikanski znak swastike na skali v višini 600 čevljev.

To delo so morali izvršiti po novi odredbi, ki določa, da so vsi člani odpravljene nazijske organizacije odgovorni za čine, ki so jih izvršili neznani ljudje, najbrže pa nazijci.

ZADNJI STEBRI
PROHIBICIJE
SE RUŠIJO

Jutri bo odklenkalo prohibicijskemu uradu. — Dedščino bo prevzel preiskovalni odelek justičnega departmanta.

Washington, D. C., 7. avgusta. Jutri popolnoma bo odpravljen prohibicijski urad.

Pomožni ravnatelj J. S. Hurley je rekel: — Za obnovo prohibicijske uprave nimamo še potrebnih načrtov. Zaenkrat bo izvajal določbe prohibicije preiskovalni odelek justičnega departmanta.

Preiskovalnemu oddelku bo pridružen tudi Hurley.

Z odpravo te oblasti se bodo stroški za izvajanje prohibicije znižali za letnih osem milijonov dolarjev. Znaprej bodo potrošeni v to svrhu le štirje milijoni dolarjev na leto.

Ko bo odobren protiprohibicijski amandament, kar se bo zgodilo še pred koncem tega leta, bo denar uporabljen za kontrolo, da ne bo mogoče pošiljati alkoholnih pijač iz "mokrih" v "suhe" države.

GENERAL
VON BUELOW
JE UMRL

Bi je šef generalnega štaba pod Hindenburgom. — Živel je v državi North Carolina. — Zadel ga je kap.

Waynesville, N. C., 7. avgusta. General baron Hans von Buelow, ki je bil proti koncu svetovne vojne poveljnik nemškega kora na zapadni fronti, je nepričakovano umrl v hotelu, kjer je stanoval. Pred nekaj dnevi ga je zadel kap. General von Buelow je s svojo soprogo prejšnji mesec prišel v Waynesville na počitnice.

Washington, D. C., 7. avgusta. Baron Hans von Buelow je igral zelo odlično vlogo v nemški armadi. Vsa njegova družina je bila vojaškega stanu. Ob svoji smrti je bil star 74 let.

V začetku svetovne vojne je bil general von Buelow šef generalnega štaba za generala Paula von Hindenburga, ki je bil tedaj poveljnik na vzhodni fronti.

Pred svetovno vojno je šel v Argentino, kjer je bil svetovalec v vojaških zadevah in je postavil argentinsko armado na moderno podlago.

Von Buelow je bil priznan veščak v vojaških zadevah ter je spisal več vojaških knjig. V Ameriko je prišel leta 1919 in je ves čas živel ločen od javnosti.

Njegova žena je Amerikanka iz Columbia, S. C. Ko jo je general poročil, je bila vdova Fredericka Trumbull iz Philadelphije.

Varočite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

PREDS. MACHADO JE SKLICAL
POSEBNO ZASEDANJE KONGRESA

HAVANA, Kubo, 7. avgusta. — Ko je zasedlo vojaštvo mesto, je bilo usmrčenih šestindvajset oseb, stošestdeset jih je bilo pa nevarno ranjenih. To je bil odgovor predsednika Gerarda Machada na zahtevo vseh političnih strank, naj brezpogojno odstopi.

LETALCA STA
PRISTALA
PRED CILJEM

Codos in Rossi dosegla rekord na daljavo. — Nad Parizom sta vrgla pisma za svoji ženi.

Pariz, Francija, 7. avgusta. — Paul Codos in Maurice Rossi sta na poletu, na katerem bosta napravila rekord na daljavo.

Po radiju sta sporočila, da sta nad otokom Rodesom na južnem koncu Egejskega morja.

Kadar dospeta do Aleppa, bosta preletela razdaljo 5402 milj in bosta potokla rekord, katerega sta napravila angleška letalca Gaylord in Nicholletts na poletu iz Lympne v Angliji v Wal-fish Bay v Južni Afriki.

Codos in Rossi sta odletela iz New Yorka ter nato letela preko Panama, Nemčije, Avstrije, Ogrske in Jugoslavije. Spčetka sta imela tako slabo vreme, da nista mogla določiti mesta, kjer se nahajata. Letela sta med grškima provinca Tracijo in Macedonijo, nad Egejskim morjem proti Aziji s svojim ciljem Bagdad. Mogoče bosta celo letela v Indijo, dokler jima ne poide zaloga goriva.

Letalca morata na koncu svoje ga poleta varno pristati. Ako sta iz kakega vzroka prisiljena spustiti se na zemljo, se jima to ne šteje za rekord.

Ko sta letela nad Bourget letališčem pri Parizu, sta vrgla iz aeroplana pisma za svoji ženi, ki sta bili na letališču in sta mahali z žepnimi robci.

Izvedenci v letanju so bili zelo začudeni na Floyd letališču v New Yorku, kako naglo se je dvignil njun aeroplan, kajti s tega letališča se nikdar ni odletel tako težak aeroplan.

Zadnja potočila pravijo, da sta pristala v Siriji.

GIBSON V RIO DE JANEIRO

Rio de Janeiro, Brazilija, 4. avgusta. — Sem je dospel s svojo soprogo novi ameriški poslanik Hugh Gibson, ki je bil prej poslanik v Belgiji.

JAPONSKA PROTESTIRA
PROTI AMERIKI

London, Anglija, 7. avgusta. — Japonska vlada je pri vladi Zdr. držav vložila protest proti ameriški načrtu za zgradbo novih bojnih ladij, trdeč, da pomeni to nevarnost za Japonsko. Japonski protest tudi zagroža, da bo pozvala Anglijo h konferenci treh držav z namenom, da se izpreme londonska in washingtonska mornariška pogodba.

Havana, Kuba, 7. avgusta. — Predsednik Gerard Machado je sklical posebno zasedanje kongresa, da ukrene potrebne odredbe za poravnava štrajka. Položaj je tako resen, da je ameriški poslanik Welles z vso resnostjo posegel v štrajk, ker je nevarnost, da se iz njega razvije revolucija.

Močna revolucionarna organizacija pošilja iz tajne radio postaje oglase na prebivalstvo, kako se mora zadržati v tem štrajku, zatrjuje, da je to revolucija, ki ima namei vreči predsednika Machado. Vlada je skušala ustaviti to radijsko postajo.

Mnogi vladni uslužbenci bodo v najkrajšem času pričeli s štrajkom. Ves promet je ustavljen, tako da parniki, ki prihajajo v pristanišča ne izkrajajo potnikov in ne razlože blaga ter takoj odplujejo.

Predsednik Machado bo najbrže priporočal kongresu, da preklicе ustavne jamščine in da je vladi dovoljeno poslužiti se vojske ter z njo prisiliti štrajkarje k delu.

Predsednik je izdal odredbo, s katero daje mestnim policijam dovoljenje, da se predajo pod vojaško poveljstvo, kjer je taka potreba.

Kakor je žalosten položaj v Havani, je po deželi še mnogo slabši. Iz mnogih mest prihajajo poročila o velikih izgredih.

Policija se je v soboto zvečer in v nedeljo vozila v oklopnih avtomobilih po mestnih ulicah in streljala. Najmanj dve osebi sta bili ubiti. Policiisti so pretepavali štrajkujocih delavce, da bi jih prisilili, da se vrnejo na delo. Revolucionarna organizacija je naročila prebivalcem otoka, da ostanejo v svojih domovih, da policija ne bo imela povoda streljati na nje.

Ameriški poslanik Sumner Welles se je že mnogokrat posvetoval s predsednikom Machado. Javno mnjenje je, da je edino upanje za poravnava štrajka ako se poslanik Welles sam postavi za posredovalca med vlado in štrajkarji.

Tajnik predsednika Machada, Ramiro Guerra, je rekel, da predsednik nima namena odstopiti, temveč se bo boril do konca kot prejšnje čase.

Havana, Kuba, 7. avgusta. — Havani, glavnemu mestu Kube, preti lakota. Restavracije so zaprte, ker ne morejo dobiti živeža. Na tisoče prodajalcev živeža počiva. Gospodinje so v veliki zadregi, ko se jim manjšajo njihove zaloge.

SKRIVNOSTEN GLAS

Brusej, Belgija, 6. avgusta. — Več žensk je omedlelo in veliko število ljudi je bilo pohojenih, ko je 150.000 ljudi šlo v vas Beauring, kjer je bilo napovedano, da bodo slišali glas Mater božje.

Pred vaško cerkvijo so postavili velike megafone, iz katerih je bilo slišati skrivnostni glas, ki je pozival ljudi, da zgradijo novo baziliko.

DEŠČINA

ROMAN
IZ
ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

92

— Torej, skušaj svojo mater kakor mogoče dolgo zadržati v St. Moritzu, za par tisoč mark mi ni. Naravnost ti povem, četudi ti bilo posebnega prepira, vendar cela stvar ni potekla popolnoma mirno.

— Torej — kratko povej; papanu ni prav, da ni več edini vladar cele dežele. Razumem!

— Torej, vzemimo, da je tako, kot ti rečeš. Toda tvoji materi bi prizanesel, da ne bi opazila, da sva si nekoliko v laseh, tvoj oče in jaz. Saj veš mama je mirna duša in ni je treba razburjati, ako je mogoče to preprečiti. Zato bi najrajši kolikor najmanj prišel skupaj s tvojim očetom vprico tvoje matere. Ali mi moreš pri tem pomagati?

Jolanda premišlja.

— Bes me plentaj, stric Ludvik, ako moj roditelj ni nekaj napravlil. Vse izgleda kot kako kazensko prestavljanje. Toda — dalje ne vprašam, ker si nočem vzeti še malega ostanka spoštovanja do svojega očeta. Toda mama ne sme o tem ničesar izvedeti; ako svojega zatiraleca ne more več oboževati, se ji pogrezne svet.

Ludvik jo pogleda z resnimi očmi.

— Zelo si razumna za svoja leta.

Okoli Jolandinih ust se skoro pokaže izraz bolesti.

— Zakaj sem se tedaj zatekla za svoje svetovno naziranje, stric Ludvik? Ker sem prerazodna, da bi hotela, da bi tudi jaz bila kdaj zuznjak kot je moja mati. Saj domišljevati si nočem ničesar. Da, prepametna sem, da bi ne mogla spoznati, da se pri nas igra komedija, toda nočem povedati, kdo jo igra. In to naredi človeka slabega in zlobnega. Nedavno mi je Eva Marija zelo resno in prijazno govorila na mojo vest in če je tudi med tem prekrizala moje račune, nič za to, jaz bi napravila isto. Toda, kar mi je tedaj povedala, mi je takoj odprlo oči, kako slaba sem postala. In od tedaj sem o tem mnogo razmišljala in sedaj vem, od kod to pride. Mene kar jezi, da mati vse tako potrpežljivo prenaša. Toda ne govoriva več o tem, ker nič ne pomaga. In kar zadene mene, se bo zgodilo, da bom mamu kar mogoče dolgo zadržala v St. Moritzu. Čudno je, ako dalje časa ni več pod očetovim vplivom, tedaj nenadoma oživi in postane popolnoma drugačna. Dobro bo to za njo. Samo dobiti moram najvišje dovoljenje našega očeta, kajti brez tega mamu ne bo šla.

Ludvik pomilovalno pogleda Jolando. Razumel jo je, razumel je tudi to, česar ni hotela izgovoriti, ker je poznala njenega očeta. Škoda za dobro stvarino, ki je bila skrita v Jolandi; izplačalo bi se, da se spravi na dan. Eva Marija je imela prav, ko je rekla, da je Jolanda boljša, kot pa se kaže. Toda Jolanda tega ne pove, ker je čutil, da pomilovanja ne bi prenesla. Toda zavzame se, da bo iz te mlade duše še črpal zlato. Morebiti jo bo pozneje mogoče dobiti iz očetove hiše in jo odtegniti slabemu vplivu.

Ludvik samo reče:

— O vsem tem bova še ob priložnosti govorila, Jo, in verjemi mi, Eva Marija ti je v srečo mnogo bližje, kot pa misliš. Ko bi slišala, kaj je meni govorila o tebi. Trdno veruje v dobro v tebi — in — jaz tudi. In dovoljenje tvojega očeta bom jaz dobil.

Ludvik opazi, da se Jolanda bori z globokim občutkom, vidi, la si je naglo obrisala solzo. Toda naglo zopet mirno reče.

— Samo ko bi to dosegel? Nikar si ne domišljuj preveč; oče ima svojo glavo za sebe.

— Jaz tudi — in kar obljubim, držim.

Jolanda ga začudeno gleda.

Kot rečeno: zelo mi ugajaš in samo škoda, da te ne morem poročiti.

— O, Jo, to ti ne bi ugajalo; prvič sem za tebe prestar in drugič bi morala zavreči vse svoje svetovno naziranje.

Jolanda ga začudeno gleda.

— Za moža, kot si ti, bi se mogoče izplačalo. In razu tega — vidim, da je moje naziranje zadnje čase dobilo mal udarec.

Ludvik jo prime za roko in jo trdno stisne.

— Brez šale, Jo, srečnejša boš, ako poižkušaš, da izhajaš brez tega naziranja.

Okoli ustnic ji drgečje žile in zdih ji dvigne prsi.

— Bom videla, kaj bo mogoče napraviti. Torej, mamu bom v St. Moritzu zadrževala, dokler hočeš in če bi morala bolna leči v posteljo.

— Upam, da tega ne bo treba.

Tako govorita še nekaj časa; Ludvik ji pripoveduje o "Armadi", o velikih campos, preko katerih dirjajo konji in o srebrnem rudniku ki je last njegove pastorka. Jolanda pazno posluša in oči ji žare.

— Tam bi rada preživela nekaj tednov počitnic, — pravi smeje.

— Je zelo dolgočasno in od rok.

— O, mislila sem, da so campos zelo obljudeni, da tam žive Portugaleci z živimi očmi in jezdeci, ki dirjajo na neosedlanih konjih. — To seveda delajo konjski pastirji in celo moja mala Dolores, ki je zelo drzna jahalka, jaha neosedlane konje in meče lasso. Toda konjski pastirji, ti ne bi ugajali in elegantnih kavalirjev tam nloh hi.

Jolanda zategne ustnice.

— Potem pa hvala lepa!

In smeje govori dalje. Toda v njenih očeh je bil še vedno njej sicer tako tuj zamišljen izraz.

*

Jolanda v resnici v nekaj dneh odpotuje s svojo materjo v St. Moritz. V njeno veliko začudenje ji je oče brez vsakega ugovora dovolil. Mertens se je čutil olajšanega, ker ni bil vedno izpostavljen skrbnim očem svoje žene. Na njeno vprašanje, zakaj se je tako naglo odpovedala svojemu mestu, odgovori s prisiljenim nasmehom:

— Mnogo bolj me je mikalo postati sam svoj. V moji starosti se nikdo rad ne ukloni novemu gospodarju, ki je še mlajši kot jaz. In po tem — potrudil se bom najti kaj v Berlinu. Jolanda si je vedno želela v Berlin in tam bo prej našla moža po svojem okusu; tudi na otroke moramo malo misliti.

Melanija je bila nad temi besedami vsa ginjena. Jolanda pa, ki je to slišala, je bila tako presenečena, da ni mogla ničesar pripomniti. Očetova prijaznost in njegova odločitve, da se hoče zaradi nje preseliti v Berlin, je bila zelo sumljiva. Poznala ga je pre-dobro, da bi mogla to verjeti.

— Torej, kot sem že rekla stricu Ludviku, vse izgleda kot kako kazensko prestavljanje. Prav gotovo je papa kaj napravil, tako da ga je stric odslavil, — si misli Jolanda. In tako se je vse gladko izšlo. Jolanda je šla tudi v vilo Rodenberg z velikim šopom ovetle in je Evi Mariji čestitala k zaroki. Ne reče nobene besede, da ji Eva Marija ni bila odkrita. Dovolj je bila počtena, da si je priznala, da si je sama s svojim obnašanjem zaigrala lepo priložnost. Evi Marijo poljubi zelo iskreno in pravi smeje:

— Mislim, da sta vidva pravi par. In samo ob sebi se razume, da bom pri poroki tvoja tovarišica.

(Konec prihodnjič.)

PREVAJANJE GOVOREČIH FILMOV

Najpreprostejša metoda za prevajanje tujejezičnih zvočnih filmov, ki jo še čisto srečujemo v kinematografih, je pač ta, da se najbolj značilni momenti v dialogu prevedejo v jedrnatih oblikah v podobi napisov in se potem vkopirajo na primernih mestih v posamezne prizore.

Ta metoda je lahko izvedljiva in poceni, ni pa posebno priljubljena niti pri producentih niti pri publiki. Ta običajno veliko rajši sprejema popolni, govorjeni prevod kakšnega tujega filma v enem izmed velikih mednarodnih jezikov, ki ji je pač najbolj razumljiv. Zato se je utrnila praksa, da se veliki filmi izdelajo istočasno vsaj v treh velikih jezikih, na pr. v angleščini, francoščini in nemščini.

To običajno ne gre tako, kakor bi bilo najlažje in najpopolnejše, da bi snemali film istočasno v različnih verzijah z istimi igralci, ker bi takšno snemanje zahtevalo grozovite denarne žrtve. Včasih tudi takšne žrtve ne igrajo vloge, a vendar si filmska industrija pomaga rajši z nekaterimi drugimi metodami, ki so sicer še dovolj zapletene ni tudi ne poceni, a vendar dosti cenejše.

Med temi metodami omenjamo obe najvažnejši. Tu je pred vsem metoda družbe Tobis-Polyphon (Topoly). Ker gre pri sinhronizaciji tujejezičnega filma v drug jezik v glavnem za to, da se prevedeni tekst tesno prilagodi ustnim legam originalne govorice (ali petja), se po tej metodi natančno izmerijo lege govorečih ust na originalnem filmskem traku in se prevod izdelata tako, da ustreza vsak njegov glas, vsak podudarek kolikor mogoče tem legam. Preden pričnejo snemati z

zvočno aparaturo prevod, mora napraviti njegov govorci (speaker) celo versto skušenj in pri snemanju samem ne govori (oz. poje) kar na pamet, ker bi v tem primeru pri najboljši volji ne dosegel tempa poudarka in drugih posameznosti, ki jih zahteva film, temveč pred njim se vrti v natančnem tempu predvajanega originalnega filma tako zvana sinhronska plošča, na katero so po rezultatih zgoraj navedene meritve zabeleženi potrebni prevedeni teksti z vsemi znamenji za poudarke, pavzami itd. Govorec ni treba drugega, nego da sledi svojim glasom ali molkom kazalcu, ki "otipava" v točnem tempu na sinhronski plošči v spiralni liniji zabeleženi tekst in znake.

Po drugi metodi družbe Rhytmografie se projicira novi tekst z vsemi pavzami in drugimi znamenji za filmsko platno, in sicer so film s tem tekstom izdelali kakor pri prejšnji metodi natančno po izvornem filmu. Ker je v originalnem filmu celo vrsta nastopajočih oseb, govori in poje prevod njihovih tekstov tudi cela vrsta govorec, a njihove posamezne vloge ozir. istočnice za njihove vloge dajejo pri ritmografski projekciji različne barve znakov.

Sinhronizacija filmov, kakor vidimo, ni baš preprosta in lahka stvar, zahteva ogromnega dela in sposobnosti vseh oseb, ki si njo služijo svoj kruh. Potrebna pa je, dokler bomo ljudje vztrajali na babilonskem preklestvu svojih jezikov in se ne bomo odločili za uvedbo kakšnega mednarodnega jezika, ki se ga bodo obvezno naučili vsi ljudje za razumevanje tujejezičnih duševnih produktov.

MOŽ, ŽENA IN PRIJATELJICA

Pred sodiščem v Budimpešti se je zagovarjala 13. julija, mlada, zelo lepa žena ing. Totfalvyja zaradi nevarne grožnje. Tožil jo je njen mož, češ, da mu je nekce zagrozila, da bo obračunala z njim in da živi od takrat v neprestanem strahu. In ker se je bal, da bi se utegnili zgoditi nekaj strašnega, so je obrnil na sodišče s prošnjo, naj ga zaščiti. V tožbi je bilo rečeno, da je spravila žena svojega moža že v neznosen položaj. Ko je šel nekega dne s svojo prijateljico po mestu, ga je žena brez povoda napadla ter pretepla z dežnikom in njegovo aktovko, ki mu jo je iztrgala iz rok. Na čisti so se začeli takoj zbirati radovedneži, ki so se inženjerju smejali, in tako mu ni preostajalo drugega, nego brž odnesti pete. Žena mu je pa pri tem še zagrozila, da bo obračunala z njim in zato je mož prosil, naj jo sodišče strogo kaznuje.

Toženka, ki pa ni tako bojevit, kakor jo je opisal mož, je pred sodiščem tiho izpovedala, da je hotela iti mimo svojega moža in njegove prijateljice, toda baš v hipu, ko je šla mimo, se je izrazila moževa prijateljica o nji tako grdo, da se ni mogla več obvladati. Spominja se samo, da je rabila svoj dežnik in da je mož hitro pobegnil. Po zaslišanju obeh strank je skušal sprta zakonec pomiriti, ko pa mož o spravi ni hotel ničesar slišati in je yztrajal na tem, da mora biti njegova žena strogo kaznovana, je sodišče toženo oprostilo, češ, da žena ne more možu z dežnikom nevarno groziti.

Naročite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TVANJE

SLAVNI SLADOKUSCI

Francoski listi so se spomnili te dni zanimive stave, ki jo je sklenil l. 1836. pisatelj Vinet Castell. Stvil je, da bo pojedel v najimenejši pariški restavraciji za 300 frankov jestvin. In res je stavo dobil. Za večerjo je imel juho, nekakšen ragout, ki ga je zalil s kajucom, karpa na xereskem vinu, pitano prepeico, postrv iz Ženevskega jezera z račjo omako, ki jo je zalil z johaniberskim vinom, pečenega fazana, nadetega s strnad-jim mesom, gomolje, ki jih je zalival z rdečim vinom elos vougeot, kompot iz martinškega sadja z naj-finejšim likerjem, šobot z maras-kinam, stiltonski sir z marsalo, grozdje z Malage ter kipersko in constansko vino. Teh dobrot bi se seveda še daleč ne bil mogel privoščiti za denar, ki ga je plačal takrat.

Francoski imajo pa še druge slavne sladkokuse in požeruhe. Tako je mogel znani revoleucionar Danton pojediti za večerjo 10 kapitalnih porcij najfinejših jestvin in zaliti to izdatno večerjo z enajstimi vrstami vin. Danton je znal pojediti ostrige iz Ostende, ki jih je pripeljal poseben sel in ki so bile pot-gnjene iz morja samo zato, da bi prišle nemudoma na njegovo mizo. Z ostrigami je prišla na vrsto moč-na juha z mesnim ekstraktom, 7 ali 8 funtov težak puran, nadet z gomolji, velik renski karp, ki so ga morali pripeljati živega iz Strassburga, nadete prepeice, pečene na maslu, velika postrv, nadeta z rač-jem ekstraktom, pečen fazan, spina-ča na prepelični masti, dva du-cata strnadov, povrhu pa še po-šteno porčijo sladoleada.

da.

KAP

Med kapjo in kapjo je velika razlika. Če počasi samo majhna žilica v možganih, je to vse kaj drugega, nego če se razlije v so-sednjo možgansko tkivo večja ko-ličina krvi iz večje žile.

Majhne krvavitve v možganih se očitujejo veasi le z glavobolom, omotico, šumenjem v ušesih, migotanjem pred očmi, morebiti tu-di z lahkim mrtvoudi. Po kakšni omotici opazimo na pr., da se nam jezik malo zapleta ali da nam je kakšno roko ziroma nogo težje dvigniti.

Ti lahki napadi ne pomenijo sa-mi na sebi nič, so pa važni zato, ker so večinoma znailci kakšne-ga težjega napada. Če jih tedaj ne prezremo in obvestimo zdrav-nika, se da morda preprečiti kakš-no težko zlo. Zahtevajo vsakako, da se izognemo velikim mišičnim naporom, obilnih obedov, popiva-nja, duševnih razburjenj in po-dobnih stvari, ki dajejo povod težkim napadom, ki se končujejo s smrtjo ali vsaj z grdimi mrtvo-udi.

Seveda more zdravnik tudi v takšnih primerih storiti še marsi-kaj za rešitev bolnika.

9. avgusta:

New York v Hamburg

11. avgusta:

Paris v Havre

Majestic v Cherbourg

Rotterdam v Boulogne

12. avgusta:

Saturnia v Trst

Aquitania v Cherbourg

15. avgusta:

Bremen v Bremen

Statendam v Boulogne

16. avgusta:

Manhattan v Havre

Albert Ballin v Hamburg

19. avgusta:

Ile de France v Havre

Rex v Genoa

21. avgusta:

Reliance v Hamburg

23. avgusta:

Olympic v Cherbourg

24. avgusta:

Champlain v Havre

Europa v Bremen

25. avgusta:

Veendam v Boulogne

26. avgusta:

Roux v Genoa

Berengaria v Cherbourg

29. avgusta:

Leviathan v Cherbourg

30. avgusta:

De Grasse v Havre

Majestic v Cherbourg

Manhattan v Havre

Deutschland v Hamburg

11. avgusta:

Bremen v Bremen

2. septembra:

Conte di Savoia v Genoa

5. septembra:

Ile de France v Havre

Statendam v Boulogne

6. septembra:

Aquitania v Cherbourg

8. septembra:

New York v Hamburg

9. septembra:

Olympic v Cherbourg

9. septembra:

Paris v Havre

Vulcania v Trst

Veendam v Boulogne

Europa v Bremen

13. septembra:

Lafayette v Havre

Manhattan v Havre

Berengaria v Cherbourg

Albert Ballin v Hamburg

15. septembra:

Rotterdam v Boulogne

Majestic v Cherbourg

16. septembra:

Rex v Genoa

Bremen v Bremen

18. septembra:

Vulcania v Trst

Reliance v Hamburg

20. septembra:

Champlain v Havre

21. septembra:

Aquitania v Cherbourg

23. septembra:

Saturnia v Trst

Ile de France v Havre

Veendam v Boulogne

26. septembra:

Europa v Bremen

Statendam v Boulogne

27. septembra:

Washington v Havre

Mauretanla v Cherbourg

Deutschland v Hamburg

29. septembra:

Paris v Havre

Olympic v Cherbourg

30. septembra:

Conte di Savoia v Genoa

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre

NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU

PARIS

11. AVGUSTA

9. Septembra — 29. Septembra

ILE DE FRANCE

19. Avgusta — 5. Septembra

CHAMPLAIN

24. Avgusta — 20. Septembra

NIZKE CENE DO VSEH DELOV

JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašene agente

BERILO

(ENGLISH SLOVENE READER)

Stane samo

\$2.—

Naredite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street

New York City

... SKUPNA ... POTOVANJA in cene vožnji:

FRENCH LINE:

"ILE DE FRANCE" preko Havre

N. Y. ZA TJA
LAUBLJANA IN NAZAJ
19. AVGUSTA \$101.23 \$182.00
5. SEPTEMBRA
23. SEPTEMBRA

"PARIS" preko Havre

11. AVGUSTA \$ 99.23 \$178.50
9. SEPTEMBRA

"CHAMPLAIN" preko Havre

24. AVGUSTA \$ 91.73 \$171.50
20. SEPTEMBRA

ITALIAN LINE:

"SATURNIA" v Trst